

Inventaris van Archieven van
Sigarenfabriek De Tabaksplant
1908 - 1912
en
Schimmelpenninck Sigarenfabrieken
v/h Geurts en Van Schuppen N.V.
1927 - 1980

Inleiding

Sigarenfabriek De Tabaksplant 1896-1924

Wouter Geurts (Opheusden 1868 - Wageningen 1937) kocht in 1896 de sigarenfabriek van J.C. Weurman aan de Grindweg te Wageningen. Later verhuisde de onderneming naar Tramweg 29a. In 1923 had Geurts 40 medewerkers in dienst.

De zus van Geurts, Janna Klazina Geurts (Opheusden 1871 - Veenendaal 1936), was in 1887 getrouwd met Jochem van Schuppen (Veenendaal 1868 - Veenendaal 1941), oprichter van sigarenfabriek Ritmeester in Veenendaal. Op 1 oktober 1924 startte Wouter Geurts de compagnonschap "Geurts & Van Schuppen" met zijn oomzeggars Jan Marius van Schuppen (Veenendaal 1899 - Wageningen 1971) en Gerrit Hendrik van Schuppen (Veenendaal 1901 - Bennekom 1969), zoons van bovengenoemd echtpaar Van Schuppen-Geurts. Deze compagnonschap nam de naam "Schimmelpenninck" aan.

Sigarenfabriek Schimmelpenninck 1924-2001

ontleend aan: A. Rietveld, *Schimmelpenninck... fijn... die ken ik! De Wageningse jaren 1924-2001* (Wageningen 2001)

In 1929 had Schimmelpenninck 71 mensen in dienst en produceerde de fabriek 2 miljoen sigaren. In 1931 werd de firma gehuisvest in het pand van de voormalige leerlooierij Roes aan de Stationsstraat. Daar bleef het bedrijf groeien: in 1939 waren er ongeveer 700 werknemers en werden ruim 32 miljoen sigaren gefabriceerd. De sigarenmakers kregen stukloon, dat wil zeggen dat ze betaald kregen naar rato van het aantal sigaren dat ze per dag of week maakten.

De Tweede Wereldoorlog betekende een stagnatie van de aanvoer van goede tabak en het kwam uiteindelijk zelfs tot een productiestop. Na de oorlog bleek het fabriekspand behoorlijk beschadigd, maar de machines waren er nog. Voorzichtig werd opnieuw begonnen, en tot in de jaren zestig van de twintigste eeuw liep de fabriek goed. In 1969 verhuisde men naar een nieuw pand aan de Nude. Ook buiten Wageningen werden in de jaren zestig gebouwen in gebruik genomen.

In de jaren zeventig keerde het tij. Er werden steeds minder sigaren gerookt en de productie in het buitenland werd goedkoper. De aandelen van Schimmelpenninck kwamen in handen van buitenlandse firma's. Als reactie op de opkomst van de sigaret maakte men kleinere sigaartjes en bedacht men de ciretta of cigarlette (de laatste werd voor het merk Dunhill gemaakt), maar die werden geen succes. De productie werd geleidelijk verplaatst naar België en lagelonenlanden. In 2001 viel definitief het doek voor de Wageningse vestiging. De naam Schimmelpenninck bleef bestaan, maar in Wageningen werden geen sigaren meer gemaakt. Met de sluiting verdween de laatste sigarenfabriek in Wageningen.

Archief

Het hierna beschreven archiefmateriaal is via diverse personen bij het Gemeentearchief Wageningen terechtgekomen. Het is dan ook verre van volledig. De omvang is 0,50 m. De materiële toestand is goed.

Enkele stukken die jonger zijn dan 70 jaar zijn niet openbaar. Zij zijn in deze inventaris met een * gemarkeerd.

Wageningen
december 2023

Inventaris

Organisatie

1. Statuten van de "Schimmelpenninck Sigarenfabrieken v/h Geurts en van Schuppen N.V.", 1955, 1963, 1964, 1966. 4 stukken

Notulen

2. Register van notulen van de Ondernemingsraad, 4 febr. 1958 - 18 aug. 1964. 1 deel

Correspondentie

3. Brieven en een enveloppe, ingekomen van de Reichskommissar für die besetzten niederländischen Gebiete, 1944. 4 stukken
4. Afschrift van een brief door Schimmelpenninck Sigarenfabrieken aan het hoofd van de Arbeidsinspectie te Utrecht, over het voornemen van de firma een opleiding tot sigarenmaker te beginnen wegens het tekort aan goede arbeidskrachten, 1952. 1 stuk
- 5-. Adressenboekje, z.d. 1 deeltje

Personeel

- 6.* Alfabetisch register van sigarenmakers, met aantekeningen betreffende de kwaliteit van het geleverde werk, 1962-1964. 1 deel
- 7.* Register van medewerkers, met data van indiensttreding, eerste en laatste "uitr.", en van ontslag, 1970-1980. 1 deel
8. "Dit is Schimmelpenninck voor u", introductieboekje voor nieuwe medewerkers, ca. 1972, 1 deeltje
N.B. 3 exemplaren, waarvan 1 met wijzigingen in balpenschrift.
9. Blanco personeelskaarten, z.d. 2 stukken
10. Donateurskaart van het Schimmelpenninck Mannenkoor, op naam van J. Turkestijn, 1945. 1 stuk
11. Foto van een groep toneelspelers, vermoedelijk van Schimmelpenninck-medewerkers, z.d. 1 stuk

Productie

- 12.* "Zaal I", Register van medewerkers en hun wekelijkse productie. 19 aug. 1958 - 4 jan. 1964. 1 deel
- 13.* Register van medewerkers en hun wekelijkse productie. 6 juni 1960 - 22 dec. 1961. 1 deel
- 14.* Register van medewerkers en hun wekelijkse productie, 30 dec. 1963 - 18 dec. 1965. 1 deel

- 15.* "Productieboek", register van werknemers en hun dagelijkse productie, 7 aug. 1963 - 11 juli 1964. 1 deel
- 16.* Register (bijgehouden door W.F. Beekwilder?) van medewerkers met per week opgave van gewerkte uren, aantal geproduceerde partijen, en loon per partij. 14 okt. 1968 - 18 apr. 1969. 1 deel
- 17.* "Productieboek J. Turkesteen, afd. compl. mach.", 13 nov. 1967 - 24 okt. 1969. 1 deel
- 18. Register met diverse gegevens over in productie zijnde modellen, 1955, 1 deeltje
- 19. Register van voorraden van verschillende modellen, 1958-1961, 1 deeltje
- 20. Circulaire van vertegenwoordiger M.A.D.H. Schalekamp te Apeldoorn aan verkopers van Schimmelpenninck-producten, over de slechte levering door Schimmelpenninck als gevolg van ondercapaciteit, 1952. 1 stuk

Reclame en voorlichting

- 21. Circulaires aan afnemers betreffende producten en levering daarvan, 1945-1947 en z.d. 4 stukken
- 22. "De sigaar. Enige informatie voor geïnteresseerden over ontstaan, fabricage en karakter", uitg. Bureau Ned. Ver. voor de Sigarenindustrie, Eindhoven 1974. 1 deeltje
N.B. 2 exemplaren.
- 23. "Documentation on Schimmelpenninck cigars", Engelstalige brochure. z.d., 1 cahier
- 24. Kleurenfoto's van diverse sigarendozen, z.d. 13 stukken
- 25. Kleurenfoto's van doosjes en sloffen "ciretta's" (Schimmelpenninck) en "cigarettes"(Dunhill), z.d. 2 stukken
- 26. Brochure voor afnemers, z.d. 1 stuk

Financiën

- 27. Jaarrekeningen, 1931, 1935-1936, 1939. 4 stukken
- 28-37. Financiële kwartaaloverzichten, 1932-1951, met hiaten. 10 omslagen
 - 28. 2e kwartaal 1932
 - 29. 3e kwartaal 1932
 - 30. 4e kwartaal 1932
 - 31. 4e kwartaal 1935
 - 32. 3e kwartaal 1936
 - 33. 2e kwartaal 1938
 - 34. 1e kwartaal 1939
 - 35. 4e kwartaal 1939
 - 36. 1e kwartaal 1943
 - 37. 1e kwartaal 1951
- 38. Manuaal van leveringen aan afnemers en hun betalingen, vermoedelijk van sigarenfabriek De Tabaksplant, mei 1908 - dec. 1912. 1 deel

39. "Verkoopboek"; chronologisch register van aan diverse afnemers geleverde sigaren, 18 apr. 1927 - 29 feb. 1928. 1 deel

Verslagen

40. "Verslag van het bezoek aan General Cigar Co. inc., New York", door W. Rip, 1966. 1 omslag
41. "Verslag van de reis naar Brazilië", door W.Rip, 1967. 1 omslag

Documentatie

42. Krantenknipsels betreffende de tabaksvoorraad, 1940 en z.d. 4 stukken
43. "De Veluwepost" 5 april 1950, met artikel over de tabaksprijzen. 1950, 1 stuk
44. Persbericht over het bezoek van Sir Francis de Guingand aan de Schimmelpenninck-fabriek, 1967. 1 stuk
45. De tabaks-almanak. Jaarboek voor de Nederlandse Tabaksbranche 1971. 1 deel
46. Fotokopie van een luchtfoto van de fabriek aan de Stationsstraat, z.d. 1 stuk